

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์
จังหวัดสุรินทร์

Factors Influencing Local Political Voting Behavior
of Citizens in Tha Sawang Subdistrict,
Mueang Surin District, Surin Province

บุญณภัทรรีสา กุลัดต์นาม, ศศิธร ศูนย์กลาง, วันชัย สุขตาม
Boonphatrisa Kuladnam, Sasithorn Soonklang,
Wanchai Suktam

สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์,
สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์,
สาขารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

Political Science Faculty of Humanities and Social Sciences,
Surin Rajabhat University

Email: aoom15092520@gmail.com,

Political Science Faculty of Humanities and Social Sciences,
Surin Rajabhat University

Email: sasithornsoonklang21@gmail.com,

Political Science Faculty of Humanities and Social Sciences,
Surin Rajabhat University

Email: wanchai2526@srru.ac.th

รับบทความ (Received): 17 พ.ย. 2568

ปรับแก้ไข (Revised): 15 ม.ค. 2569

ตอบรับบทความ (Accepted): 20 ม.ค. 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน และ 3) เสนอแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับประชาชนจำนวน 400 คน ซึ่งได้จากการคำนวณสูตรทาร์ยามานะ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และตัวแทนภาคประชาชน ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร และด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ได้แก่ ทักษะคิดต่อระบอบประชาธิปไตย ความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง ความถี่ในการรับข้อมูล ความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสาร และอิทธิพลจากโซเชียลมีเดีย ซึ่งสามารถอธิบายพฤติกรรมการเลือกตั้งได้ร้อยละ 59.40 ($R^2=0.589$, $F=115.462$, $p<.05$)

3. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ ได้แก่ 1) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนและเลือกผู้นำที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการเลือกตั้งให้มีความเป็นธรรม และปลูกจิตสำนึกประชาธิปไตยให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น 2) บริหารงานด้วยความโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน สร้างอาชีพ รายได้ และสวัสดิการพื้นฐาน รวมถึงส่งเสริมคุณธรรมและวิสัยทัศน์ทันสมัย 3) ให้ความรู้เรื่องสิทธิหน้าที่พลเมือง จัดกิจกรรมรณรงค์ผ่านสื่อต่าง ๆ ให้เข้าถึงทุกวัย และสร้างแรงจูงใจทางสังคม และ 4) เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมวางแผนและตรวจสอบงบประมาณ ส่งเสริมความรู้ทางการเมือง และพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง ภายใต้อาณัติธรรมาภิบาล

คำสำคัญ: เลือกตั้งท้องถิ่น, พฤติกรรมการเลือกตั้ง, ประชาชน

Abstract

This research aimed to 1) study citizens' voting behavior; 2) analyze the relationship between political and mass media factors influencing citizens' voting behavior; and 3) propose guidelines for promoting quality participation in local political elections. This mixed-method research utilized a quantitative approach, using a questionnaire survey of 400 citizens, derived from the Taro yamane formula. Qualitative research utilized in-depth interviews with 15 key informants, including executives, subdistrict administrative organization council members, administrative officials, and civil society representatives. The results revealed: 1) Overall, citizens' opinions on voting behavior were at a high level The highest level of voting decision was observed, followed by candidate selection criteria and moderate campaign participation. 2) The results of the relationship analysis between political and mass media factors influencing voting behavior included attitudes toward democracy, trust in political organizations, frequency of information consumption, reliability in news, and the influence of social media. This can explain 59.40 % of voting behavior ($R^2=0.589$, $F=115.462$, $p<.05$). 3) Approaches to promote quality participation include: 1) providing opportunities for citizens to participate in community development and electing quality leaders, developing a fair election process, and fostering a stronger democratic consciousness; 2) administering with transparency and good governance, focusing on community economic development, creating jobs, income, and basic welfare, as well as promoting morality and modern vision; 3) providing

knowledge about citizen rights and duties, organizing campaigns through various media to reach all ages, and creating social motivation; and 4) providing opportunities for citizens to participate in budget planning and auditing, promoting political knowledge, and developing a strong community economy under the principles of good governance.

Keywords: Local Election, Voting Behavior, Citizens

บทนำ

รูปแบบการเมืองการปกครองของประเทศไทย ได้แบ่งรูปแบบการปกครองออกเป็น 3 ประเภทหลัก ๆ 1) การปกครองแบบรวมอำนาจ 2) การปกครองแบบแบ่งอำนาจ 3) การปกครองแบบกระจายอำนาจ รัฐธรรมนูญ 2560 มาตรา 78 กำหนดว่า “รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจ และระบบสาธารณสุข โภค และสาธารณสุข การ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น” การกระจายอำนาจนั้นจะแบ่งอำนาจการตัดสินใจ ไม่ว่าจะเป็นอำนาจของรัฐบาลส่วนกลาง ภูมิภาค หรือหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งจะดึงจากรัฐส่วนกลางแล้วกระจายรอบ ๆ โดยเป็นการถ่ายโอนอำนาจดังกล่าว อาจจะเป็นการตัดสินใจทั้งหมด หรือบางส่วนคือการถ่ายโอนเฉพาะภารกิจ ซึ่งเป็นการแบ่งหน้าที่ให้องค์กรนั้นรับผิดชอบ หรือเป็นการถ่ายโอนพื้นที่ในส่วนของตนเองเป็นหลัก (สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา, 2560) การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของปวงชนชาวไทยตามมาตรา 72 แห่ง รัฐธรรมนูญ 2560 ที่บัญญัติว่า “บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง” และเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เนื่องจากการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ โดยเจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในรูปของการเรียกร้องเพื่อการสนับสนุนต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง การเลือกตั้งจึงเป็นการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบหนึ่ง เป็นกระบวนการที่ประชาชนเลือกสรรรัฐบาลที่จะ

เข้าไปทำหน้าที่บริหารบ้านเมืองและเป็นการสร้างความชอบธรรมในการใช้อำนาจปกครองพรรคการเมืองหรือคณะบุคคลเพียงกลุ่มเดียวการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน จะขาดกระบวนการเลือกตั้งไปไม่ได้ เพราะการเลือกตั้งเป็นการที่ประชาชนได้ใช้สิทธิทางการเมือง ในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตัวแทนของตนเข้าไปทำงานบริหารประเทศ การจัดการปกครองที่ปราศจากการเลือกตั้ง ถึงเป็นการปกครองแบบเผด็จการ ฉะนั้น การเลือกตั้งจึงเป็นขั้นตอนสำคัญและจำเป็นสำหรับระบบการเมืองแบบประชาธิปไตย พระมหาณัฐพรญาณ ขนติโร (ร่อนน้อย) (2563); ชนะ ภิญโญ (2565) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานขนาดเล็กที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ มีความหลากหลายตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ การบริหารแบบรวมศูนย์ที่อำนาจอยู่ที่รัฐบาลกลางเพียงแห่งเดียว มักไม่สามารถตอบสนองต่อบริบทเฉพาะของแต่ละท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเกิดความจำเป็นในการกระจายอำนาจ (Decentralization) ไปสู่ท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความคล่องตัว ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในแต่ละพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถูกจัดตั้งขึ้น เพื่อให้บริการสาธารณะ แก้ไขปัญหา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจตามหลักสิทธิและหน้าที่พลเมือง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตย (Democratic Accountability) โดยระบอบประชาธิปไตยนั้นยังถือเป็นรูปแบบการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากกว่าระบอบอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ การเลือกสภาท้องถิ่นและการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณากฎหมายท้องถิ่นและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมืองในระดับท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการในท้องถิ่นมีประสิทธิภาพและใกล้ชิดกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ของประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีการกระจายอำนาจจากรัฐบาลกลาง

ไปสู่ท้องถิ่น โดยมีการเลือกตั้งผู้นำและสมาชิกสภาท้องถิ่นจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเอง

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้จัดให้มีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 13,939 คน มาใช้สิทธิ 9,951 คน คิดเป็นร้อยละ 71.38 ต่อมาได้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2567 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่ตำบลท่าสว่าง 14,132 คน มาใช้สิทธิ 8,137 คน คิดเป็นร้อยละ 57.57 และในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 14,100 คน มาใช้สิทธิ 7,323 คน คิดเป็นร้อยละ 51.93

แม้ว่าจะมีการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบว่า อัตราการมาใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชนตำบลท่าสว่างอยู่ในระดับไม่สูงมากนัก แสดงถึงการขาดความตื่นตัวทางการเมืองและความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง เพื่อวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเลือกตั้ง และหาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูล โดยมุ่งหวังให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่น สร้างความเข้าใจทางการเมือง และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน

3. เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองถือเป็นแก่นสำคัญของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากสะท้อนบทบาทของประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตย อย่างไรก็ตามระดับและรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เกิดขึ้นอย่างเท่าเทียมกันในทุกสังคม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางการเมือง ระดับการตื่นตัวทางการเมือง และวุฒิภาวะทางการเมืองของประชาชนในแต่ละรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Almond และ Verba ที่อธิบายว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นผลจากวัฒนธรรมทางการเมืองและโครงสร้างทางสังคม (Almond & Verba, 1963) รวมถึงแนวคิดของ Verba, Scholzman และ Brady (1995) ที่ชี้ว่าทรัพยากร เวลา และแรงจูงใจ เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการตัดสินใจเลือกตั้ง

การตัดสินใจเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สะท้อนการใช้เหตุผล การประเมินข้อมูลข่าวสาร และการรับรู้เกี่ยวกับผู้สมัครและนโยบาย โดยนักวิชาการด้านพฤติกรรมมการเลือกตั้งอธิบายว่า การตัดสินใจเลือกตั้งมิได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลรวมของปัจจัยเชิงโครงสร้าง ปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร (Downs, 1957; Campbell et al., 1960) ซึ่งสอดคล้องกับบริบทการเลือกตั้งท้องถิ่นที่ประชาชนมักใช้ ทั้งเหตุผลเชิงนโยบายและความใกล้ชิดส่วนบุคคลประกอบการตัดสินใจ

3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมการออกเสียงเลือกตั้ง

พฤติกรรมมการออกเสียงเลือกตั้งสามารถอธิบายได้ทั้งในเชิงเหตุผลและเชิงอารมณ์ โดยการเลือกตั้งเชิงเหตุผลมุ่งเน้นการประเมินผลประโยชน์นโยบาย

และประสิทธิภาพของผู้สมัคร ขณะที่การเลือกตั้งเชิงอารมณ์เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความรู้สึก และอิทธิพลทางสังคม ซึ่งงานศึกษาหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยาทางการเมือง ล้วนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียง (Riker & Ordeshook, 1968; Norris, 2001)

4. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารความคิดเห็น ทศนคติ ความเชื่อ อุดมการณ์ ความเชื่อทางการเมือง ความต้องการ หรือข้อเรียกร้องทางการเมือง ในรูปแบบ คำพูด ข้อเขียน สัญลักษณ์ รูปภาพ ภาพเคลื่อนไหว ฯลฯ โดยผู้สื่อสารทางการเมือง (Political Communicator) ไปยังผู้รับสารทางการเมือง (Political Receiver) ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสารทางการเมืองมากขึ้น สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางที่ช่วยให้ผู้คนสามารถสื่อสารกันได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ส่งผลให้การสื่อสารทางการเมืองมีความหลากหลายและเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น (น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ, 2567)

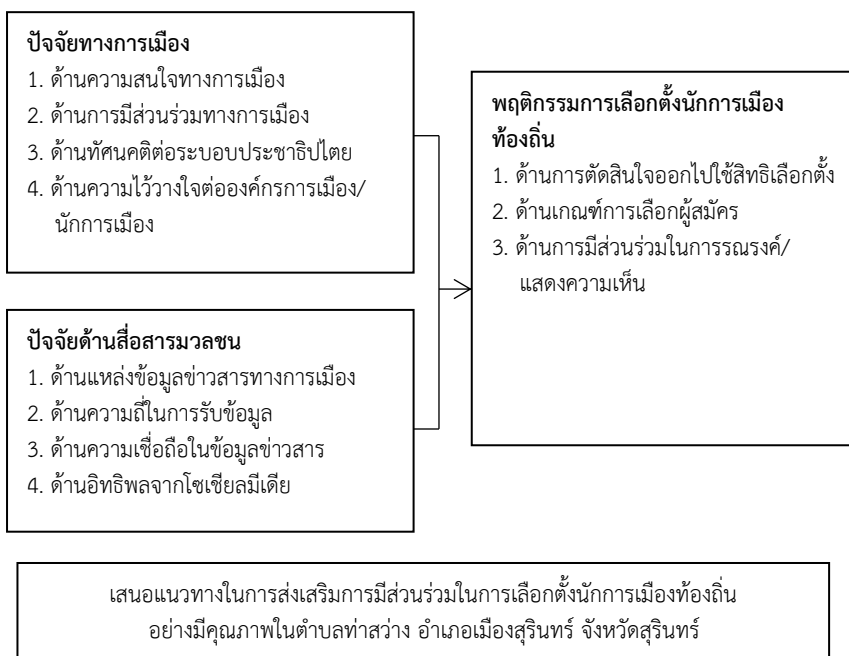
สรุป จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งเป็นผลลัพธ์ของกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง การตัดสินใจเชิงเหตุผลและเชิงอารมณ์ ตลอดจนการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยเฉพาะปัจจัยด้านทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตย ความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง และบทบาทของสื่อสารมวลชนในยุคดิจิทัล ซึ่งล้วนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน การศึกษานี้จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยทางการเมืองและปัจจัยด้านสื่อสารมวลชนที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้ดังนี้

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผ่านการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับบุคคลสำคัญ (Key Informants) และข้อมูลสำคัญอื่น ๆ ในกระบวนการวิจัย รายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในเขตพื้นที่ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 14,100 คน (ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2568)

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชากรในเขตพื้นที่ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 400 คน โดยการคำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) และการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากขึ้นตามสัดส่วนของผู้วิจัย ซึ่งใช้ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ที่นัยสำคัญ 0.05

กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างจากการดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก ครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง 2) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง 3) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง 4) กำนันตำบลท่าสว่าง 5) ผู้อำนวยการกองคลัง และ 6) ผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Qualitative Research) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

1. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ลักษณะด้านประชากร/ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ตำบลท่าสว่าง มีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลความคิดเห็นต่อระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ใช้แบบสอบถามชนิดมาตรฐานส่วนประเมินค่า ซึ่งได้กำหนดระดับเป็น 5 ระดับ ตามมาตราวัดแบบ ลิเคิร์ท ประกอบด้วย

2.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

2) เตรียมความพร้อมของแบบสอบถามให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลไปเสนอขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลต่อ พร้อมชี้แจงรายละเอียดของการดำเนินการศึกษาวิจัยและการดำเนินการ เพื่อใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

3) นำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยลงไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4) การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทั้งหมด แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ ถ้ายังไม่สมบูรณ์คัดแบบสอบถามฉบับนั้นออก แล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่จนครบ จากนั้นจึงได้เริ่มทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยที่เลือกใช้ในครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบสมมติฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน รวมถึงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ในกรณีที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยวิธีผืนนัยสำคัญน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 3 ด้าน โดยภาพรวม จำแนกตามรายด้าน

(n = 400)

พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน	($\bar{X}$)	แปรผล	S.D.	ลำดับ
ด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.18	0.760	มาก	1
ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร	3.84	0.840	มาก	2
ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น	3.17	0.936	ปานกลาง	3
ภาพรวม	3.73	0.671	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.37, S.D.=0.671) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นด้านที่มีระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.18, S.D.=0.760) รองลงมา คือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.84, S.D.=0.840) ตามลำดับ และท้ายสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.17, S.D.=0.936)

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และพฤติกรรมการเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ตารางที่ 2

ค่าอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และพฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนใน
ตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (Enter) แยกรายด้าน

ตัวแปร	Regression Coefficient (Enter)			
	B	Beta	t	Sig
ด้านความสนใจทางการเมือง (X_1)	0.34	0.014	0.778	0.437
ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง (X_2)	-0.056	-0.083	-1.748	0.081
ด้านทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตย (X_3)	0.200	0.241	5.441	0.000**
ด้านความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง (X_4)	0.267	0.292	6.5777	0.000**
ด้านแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (X_5)	-0.035	-0.045	-0.799	0.425
ด้านความถี่ในการรับข้อมูล (X_6)	0.135	0.181	3.115	0.002*
ด้านความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสาร (X_7)	0.155	0.194	4.111	0.000**
ด้านอิทธิพลจากโซเชียลมีเดีย (X_8)	0.180	0.137	2.614	0.009*

ตัวแปร	Regression Coefficient (Enter)			
	B	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	-	0.881	-	-
Multiple R	-	0.774	-	-
R ²	-	0.599	-	-
R ² Change	-	0.590	-	-
F	-	72.886	-	-

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และ พฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอ เมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอ เมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้ร้อยละ 59.90 มีค่า $R^2=0.590$ และค่า F เท่ากับ 72.886 มีค่า R^2 Change เท่ากับ 0.590 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาอิทธิพล ของตัวแปรอิสระเป็นรายตัวแปร โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta) พบว่า ด้านความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง (X_4) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งมากที่สุด โดยมีค่าเบตาเท่ากับ 0.292 และมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า หากความไว้วางใจต่อองค์กรการเมืองเพิ่มขึ้น 1 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะส่งผลให้พฤติกรรมการเลือกตั้งเพิ่มขึ้น 0.292 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อองค์กร และนักการเมืองเป็นฐานสำคัญของการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงมา คือ ด้านทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตย (X_3) ซึ่งมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการ เลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta=0.241$, $p<.01$) แสดงให้เห็นว่า ประชาชนที่มี ทัศนคติเชิงบวกต่อระบอบประชาธิปไตย จะมีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมการเลือกตั้ง ในระดับที่สูงขึ้น สะท้อนถึงบทบาทของการยอมรับคุณค่าและหลักการประชาธิปไตย ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสาร (X_7) ซึ่งมี ค่าเบตาเท่ากับ 0.194 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า คุณภาพและ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง ของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ โดยประชาชนที่เชื่อมั่นในข้อมูลข่าวสารมีแนวโน้ม ตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีเหตุผลมากขึ้น ด้านความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร (X_6) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta=0.181$, $p<.05$) สะท้อนว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอช่วยเสริมสร้าง การรับรู้และความเข้าใจทางการเมือง ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านอิทธิพลจากโซเชียลมีเดีย (X_8) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งในระดับ ปานกลาง ($\beta=0.137$, $p<.05$) แสดงให้เห็นว่า สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทในการ โน้มน้าวและกำหนดทิศทางการรับรู้ทางการเมืองของประชาชน แม้จะไม่ใช่ปัจจัยที่มี

อิทธิพลสูงสุด แต่ก็ยังเป็นปัจจัยเสริมที่มีความสำคัญในบริบทการเมืองท้องถิ่นยุคปัจจุบัน ในทางตรงกันข้าม พบว่า ด้านความสนใจทางการเมือง (X_1) มีค่าเบตาเท่ากับ 0.014 และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสนใจทางการเมืองเพียงอย่างเดียวอาจยังไม่เพียงพอที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับ ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง (X_2) ซึ่งมีค่าเบตาเป็นลบ ($\beta = -0.083$) และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองบางรูปแบบอาจไม่ได้เชื่อมโยงโดยตรงกับการตัดสินใจเลือกตั้งในเชิงพฤติกรรม นอกจากนี้ ด้านแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมือง (X_5) ก็ไม่พบอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -0.045$) แสดงว่า ประเภทหรือแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารเพียงอย่างเดียวอาจไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง หากขาดความถี่และความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนอกระบบท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ และผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

3.1 การสร้างจิตสำนึกพลเมืองและพัฒนากระบวนการเลือกตั้งที่โปร่งใส ควรสร้างจิตสำนึกในการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่เลือกผู้สมัครที่ใช้เงินซื้อเสียง และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เลือกผู้นำที่มีคุณภาพ ผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่เป็นธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิหน้าที่พลเมือง รวมถึงการรณรงค์ผ่านหอกระจายข่าว วิทยุชุมชน และสื่อออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มวัย นอกจากนี้ ผู้สมัครควรหาเสียงโดยเปิดเผยระเบียบราชการให้ชัดเจนว่า สิ่งใดสามารถทำได้หรือไม่ได้ เพื่อสร้างความตื่นตัวทางการเมืองที่ถูกต้อง

3.2 การบริหารงานบนหลักธรรมาภิบาลและการตรวจสอบได้ ประชาชนต้องการให้ผู้บริหารท้องถิ่นบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมวางแผน ตรวจสอบงบประมาณ และสร้างกลไกตรวจสอบการทำงานของนอกระบบท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจว่า การใช้งบประมาณเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

3.3 การพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับพื้นที่ควมมุ่งเน้น การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน การสร้างอาชีพ และรายได้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและ ลดความเหลื่อมล้ำ โดยการจัดสรรงบประมาณต้องมีความเป็นธรรมและสอดคล้องกับ สภาพปัญหาหรือพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ต่อการดำรงชีพ เช่น ระบบน้ำประปา ไฟฟ้า ถนน และสวัสดิการพื้นฐานด้านต่าง ๆ

3.4 การเสริมสร้างวิสัยทัศน์และการมีส่วนร่วมเชิงรุก ส่งเสริมให้ผู้บริหาร ท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยและมีคุณธรรม พร้อมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนนำเสนอ แนวนโยบายที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของชุมชน นอกจากนี้ ควรมีการจัด กิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองและหลักหลักประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างชุมชนที่เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลางสลับกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ สืบเนื่องจากประชาชนในตำบลท่าสว่างมีระดับการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูง มาก แต่ยังมีระดับการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสะท้อนว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนอยู่ในช่วงของการ เปลี่ยนผ่าน โดยที่พวกเขายอมรับและปฏิบัติหน้าที่พื้นฐานของการเลือกตั้งได้อย่างดี แต่ยังต้องการการส่งเสริมเพื่อพัฒนาไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเชิงรุกมากขึ้น รูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ประชาชนใช้สิทธิ เสรีภาพ ความรู้ และพลังทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิ นະที และสุริยะ ประภาสสารถ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ระดับการตัดสินใจในการเลือกตั้ง ของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนครกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และพฤติกรรมการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 0.701 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตย (X_3) ด้านความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง (X_4) ด้านความถี่ในการรับข้อมูล (X_6) ด้านความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสาร (X_7) และตัวแปรสุดท้ายที่เข้าสู่สมการที่ดีที่สุดของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ได้แก่ ด้านอิทธิพลจากโซเชียลมีเดีย (X_8) สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้ร้อยละ 59.40 มีค่า $R^2=0.589$ และค่า F เท่ากับ 115.462 มีค่า R^2 Change เท่ากับ 0.589 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สืบเนื่องจาก การตัดสินใจและพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นนี้ถูกขับเคลื่อนโดยปัจจัยเชิงทัศนคติและความเชื่อมั่นในระบบการเมืองเป็นหลัก (ทัศนคติต่อประชาธิปไตยและความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง) ซึ่งเป็นฐานรากให้เกิดความสนใจ และตามมาด้วยบทบาทที่สำคัญของสื่อสารมวลชนสมัยใหม่ที่มีส่วนเสริมในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย คล้ายบุตร (2565) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านฐานะ ทางเศรษฐกิจ สังคม และชื่อเสียงของผู้สมัคร ด้านการรณรงค์หาเสียงของผู้สมัคร สามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 50.12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ และผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลท่าสว่างให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องบูรณาการผ่าน 4 มิติสำคัญ ประการแรก คือ การสร้างจิตสำนึกพลเมืองและพัฒนากระบวนการเลือกตั้งที่โปร่งใส โดยมุ่งเน้นการสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนในการใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยปราศจากการครอบงำจากการใช้เงินซื้อเสียง และเปิดโอกาสให้เลือกผู้นำที่

มีคุณภาพผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่เป็นธรรม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิและหน้าที่พลเมืองผ่านช่องทางสื่อที่หลากหลาย ทั้งสื่อท้องถิ่น อย่างหอกระจายข่าวและสื่อสมัยใหม่อย่างสื่อออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ (2567) ที่ชี้ให้เห็นว่า ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการสื่อสารทางการเมือง โดยเป็นช่องทางที่ช่วยให้ข้อมูลเข้าถึงประชาชนได้สะดวกและรวดเร็ว ส่งผลต่อการรับรู้และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในวงกว้าง

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งนอกระบบของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้สรุปผลการวิจัยตามประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1.1 สถานภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 อยู่ในช่วงอายุ 30–39 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 อยู่ในช่วงระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001–10,000 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 และมีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ มากกว่า 10 ปี จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 80.0

1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.37$, S.D.=0.671) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นด้านที่มีระดับสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.760) รองลงมา คือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, S.D.=

0.840) ตามลำดับ และท้ายสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, $S.D.=0.936$)

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ แยกเป็นด้าน ดังนี้

ด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, $S.D.=0.760$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ท่านไปใช้สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, $S.D.=0.791$) รองลงมา คือ ท่านเห็นว่าการไปใช้สิทธิเป็นหน้าที่สำคัญของพลเมือง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, $S.D.=0.838$) ตามลำดับ และท้ายสุด คือ ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนไปเลือกตั้งล่วงหน้า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, $S.D.=0.880$)

ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, $S.D.=0.840$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ท่านพิจารณาความสามารถและผลงานของผู้สมัคร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$, $S.D.=0.887$) รองลงมา คือ ท่านเลือกผู้สมัครตามนโยบายและวิสัยทัศน์ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, $S.D.=0.911$) ตามลำดับ และท้ายสุด คือ ท่านให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์มากกว่าความใกล้ชิดส่วนตัว ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$, $S.D.=0.840$)

ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, $S.D.=0.936$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น ข้อที่มีระดับมากที่สุด คือ ท่านเคยช่วยรณรงค์หรือชักชวนให้คนอื่นออกไปเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.26$, $S.D.=1.105$) รองลงมา คือ ท่านเคยพูดคุย

หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนรอบตัว ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.24$, $S.D.=1.009$) ตามลำดับ และท้ายสุด คือ ท่านแสดงความคิดเห็นทางโซเชียลมีเดียเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.01$, $S.D.=1.084$)

1.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และพฤติกรรมการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และพฤติกรรมการเลือกตั้งนักรการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 0.701

ด้านความสนใจทางการเมืองกับด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันและอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 0.595 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัครมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันและอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.403 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันและอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ 0.237 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 0.654 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัครมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ 0.201 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม และอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ -0.005 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยกับด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัครมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 0.578 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.477 มีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.451 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความไว้วางใจต่อองค์กรการเมืองกับด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 0.590 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.476 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.450 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 0.635 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.366 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ 0.200 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความถี่ในการรับข้อมูลกับ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 0.682 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.430 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ 0.239 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสารกับด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.497 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.490 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.396 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านอิทธิพลจากโซเชียลมีเดียกับด้านการมีส่วนร่วมในการรณรงค์/แสดงความคิดเห็น มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ

0.633 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รองลงมาคือ ด้านเกณฑ์การเลือกผู้สมัคร มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำ เท่ากับ 0.431 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการตัดสินใจออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน และอยู่ในระดับต่ำมาก เท่ากับ 0.195 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และพฤติกรรมการเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมทั้ง 8 ด้าน สามารถอธิบายตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้ร้อยละ 59.90 มีค่า $R^2=0.590$ และค่า F เท่ากับ 72.886 มีค่า R^2 Change เท่ากับ 0.590 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยทางการเมือง ปัจจัยด้านสื่อสารมวลชน และพฤติกรรมการเลือกตั้ง นักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับการเข้าสู่สมการตามความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้ คือ ด้านทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตย (X_3) ด้านความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง (X_4) ด้านความถี่ในการรับข้อมูล (X_6) ด้านความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสาร (X_7) และตัวแปรสุดท้ายที่เข้าสู่สมการที่ดีที่สุดของการวิเคราะห์ถดถอยพหุได้แก่ ด้านอิทธิพลจากโซเชียลมีเดีย (X_8) สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้ร้อยละ 59.40 มีค่า $R^2=0.589$ และค่า F เท่ากับ 115.462 มีค่า R^2 Change เท่ากับ 0.589 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y=0.882+0.203 (X_3)+0.268 (X_4)+0.102(X_6)+0.153(X_7)+0.084(X_8)$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z_i =0.882+0.244_3+0.293_4+0.142_6+0.191_7+0.107_8$

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์

ท่านเห็นว่า การเลือกตั้งท้องถิ่นมีข้อดี/ข้อเสีย อย่างไร พบว่า ประชาชนได้มีสิทธิเลือกคนที่ทำงานและบริหารงบประมาณที่มีคุณภาพ ส่งเสริมประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นทำให้ผู้บริหารและนโยบายสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น ความเข้มข้นของการแข่งขันที่ทำให้เกิดความขัดแย้งการใช้งบประมาณจำนวนมากในการเลือกตั้งและความเป็นไปได้ที่ผู้ได้รับเลือกอาจไม่สามารถปฏิบัติได้จริงหรือได้รับผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม

ท่านอยากให้ผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเลือกพัฒนาสิ่งใดในชุมชน พบว่าอยากให้ผู้ได้รับการเลือกตั้งบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใสและได้เนื้องานเต็มที่ตามงบประมาณที่ตั้งไว้ พัฒนาในทุกท่านที่เกี่ยวกับการดำรงชีพของประชาชนน้ำไหลไฟสว่างทางสะดวกคุณธรรมจริยธรรมการสร้างอาชีพสร้างรายได้ลดรายจ่าย อยากให้พัฒนาในพื้นที่ตำบลและชุมชนมีเศรษฐกิจที่ดีและมีวิสัยทัศน์ก้าวไกลมาพัฒนาตำบลให้เศรษฐกิจที่ดีขึ้นกว่านี้

ทำอย่างไร จึงจะกระตุ้นให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น พบว่าอยากให้ผู้สมัครหาเสียงเปิดเผยระเบียบราชการให้ประชาชนทราบ ว่า อันไหนทำได้ อันไหนทำไม่ได้ การกระตุ้นที่จะให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้นสามารถทำได้หลายวิธีทั้งการให้ความรู้และสร้างความตื่นตัวทางการเมืองการอำนวยความสะดวกในการลงคะแนนเสียง ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ และรณรงค์ในหมู่บ้านชุมชนให้เกิดการตื่นตัวในการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นของตำบลท่าสว่าง อย่างไร พบว่า สร้างจิตสำนึกในการใช้สิทธิเลือกตั้งไม่เลือกผู้สมัครที่ใช้เงินซื้อเสียง อยากให้จัดสรรงบประมาณมากขึ้นตามพื้นที่ของแต่ละหมู่บ้าน เน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผ่านการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้การสร้างกลไกตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่น การสนับสนุนให้ประชาชนนำเสนอแผนนโยบายที่ตรงกับความต้องการของชุมชน

2. สรุปผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

ประเด็นที่ 1 ท่านเห็นว่าการเลือกตั้งท้องถิ่นมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นกระบวนการสำคัญในการส่งเสริมประชาธิปไตยระดับฐานราก เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนของตนเอง และสามารถเลือกบุคคลที่มีคุณภาพเข้ามาบริหารจัดการงบประมาณของท้องถิ่นอย่างโปร่งใส ตรงตามความต้องการของประชาชน นอกจากนี้ การเลือกตั้งยังเป็นกลไกสร้างความตื่นตัวทางการเมืองและสร้างความรู้สึกรับผิดชอบเป็นเจ้าของพื้นที่ให้กับคนในชุมชน อย่างไรก็ตาม ประชาชนจำนวนมากยังสะท้อนถึงปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียง การแบ่งขั้วทางการเมือง และความขัดแย้งในหมู่บ้าน ซึ่งทำให้เกิดความแตกแยกและความไม่ไว้วางใจในกระบวนการเลือกตั้ง อีกทั้งบางกรณี ผู้ที่ได้รับเลือกอาจไม่ปฏิบัติตามนโยบายที่หาเสียงไว้ หรือมุ่งผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม โดยภาพรวมประชาชนมองว่าการเลือกตั้งท้องถิ่นยังมีความจำเป็น แต่ต้องได้รับการพัฒนาให้โปร่งใสเป็นธรรม และสร้างจิตสำนึกทางประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ประเด็นที่ 2 ท่านอยากให้ผู้สมัครหรือผู้ได้รับการเลือกพัฒนาสิ่งใดในชุมชน

ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้บริหารท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งมีการบริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม ประชาชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน เช่น การส่งเสริมอาชีพ การสร้างรายได้ การลดรายจ่ายในครัวเรือน และการจัดสวัสดิการพื้นฐานให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะด้านการศึกษา สุขภาพ และการพัฒนาศักยภาพของคนในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังต้องการเห็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิต เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า ถนน และระบบขนส่ง รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้นำชุมชนและประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างชุมชนที่เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ประชาชนบางส่วนเสนอว่า ผู้บริหารท้องถิ่นควรมีวิสัยทัศน์ก้าวไกล มีแนวคิดทันสมัย และมุ่งพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่ยั่งยืน

ประเด็นที่ 3 ทำอย่างไรจึงกระตุ้นให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น

ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนเห็นพ้องกันว่า การกระตุ้นให้คนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้น ควรเริ่มจากการให้ความรู้และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิหน้าที่ของพลเมือง โดยหน่วยงานรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดกิจกรรมรณรงค์ สื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน และสื่อออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่มอายุ ควบคู่กับการให้ข้อมูลอย่างโปร่งใสเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเข้าใจว่าการเลือกตั้งมีผลต่อการพัฒนาชุมชนอย่างไร นอกจากนี้ ยังควรจัดระบบอำนวยความสะดวก เช่น หน่วยเลือกตั้งเคลื่อนที่ หรือการลงคะแนนล่วงหน้า เพื่อเพิ่มโอกาสในการใช้สิทธิ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจทางสังคม เช่น การยกย่องประชาชนที่เป็นแบบอย่างในการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างสุจริต เพื่อสร้างค่านิยมทางประชาธิปไตยในระยะยาว

ประเด็นที่ 4 ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นของตำบลท่าสว่าง อย่างไร

ข้อสรุปจากการสัมภาษณ์ โดยภาพรวม พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เสนอให้มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและทั่วถึง โดยต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานและตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นมากขึ้น นอกจากนี้ ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านประชาธิปไตย ลดปัญหาการซื้อเสียง และสร้างความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตนเอง ประชาชนยังเน้นให้ส่งเสริมอาชีพและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ตลอดจนสร้างระบบการบริหารท้องถิ่นที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในทุกระดับ โดยสรุป ประชาชนต้องการเห็นการเมืองท้องถิ่นที่เข้มแข็ง โปร่งใส และขับเคลื่อนบนพื้นฐานของธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและดำเนินโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ทางการเมือง การจัดเวทีประชาคมเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และผลของการเลือกตั้ง รวมถึงการพัฒนากิจกรรมรณรงค์เชิงสร้างสรรค์ในระดับหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของการใช้สิทธิอย่างสุจริตและมีเหตุผล

2. คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนากลยุทธ์การประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุและเยาวชนในพื้นที่ชนบท ผ่านสื่อที่เหมาะสม เช่น หอกระจายข่าว วิทยุชุมชน และสื่อออนไลน์ เพื่อสร้างความตื่นตัวทางการเมืองและลดปัญหาการซื้อสิทธิ์ขายเสียง

3. หน่วยงานด้านการศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นควรนำข้อมูลจากงานวิจัยไปใช้ในการบูรณาการเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและพลเมือง เช่น การจัดหลักสูตร “พลเมืองประชาธิปไตย” หรือกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระดับเยาวชน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์

องค์ความรู้ใหม่และการนำไปใช้

งานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งนอกระบบของประชาชนในตำบลท่าสว่าง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ช่วยอธิบายกลไกการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ โดยชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งมีได้ขึ้นอยู่กับมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงกิจกรรมหรือความสนใจทางการเมืองเพียงอย่างเดียว หากแต่ถูกขับเคลื่อนด้วย ปัจจัยเชิงทัศนคติและความเชื่อมั่นในระบบการเมืองเป็นสำคัญ

องค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญ คือ การค้นพบว่า ความไว้วางใจต่อองค์กรการเมือง และทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตย เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ขณะที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในเชิงรุก เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมหรือการแสดงออกทางการเมือง ไม่ได้ส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยนี้สะท้อนว่า การมีส่วนร่วมเชิงกิจกรรมโดยปราศจากความเชื่อมั่นในระบบ และคุณภาพของข้อมูลข่าวสาร อาจไม่เพียงพอในการกระตุ้นการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน นอกจากนี้ งานวิจัยยังสร้างองค์ความรู้ใหม่ในมิติของการสื่อสารทางการเมือง โดยพบว่า ความเชื่อถือในข้อมูลข่าวสาร และ ความถี่ในการรับข้อมูลข่าวสาร มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง มากกว่าประเภทหรือแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารเพียงอย่างเดียว ซึ่งสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบริบทสังคมท้องถิ่นยุคดิจิทัล ที่ให้ความสำคัญกับ “คุณภาพ” และ “ความน่าเชื่อถือ” ของข้อมูล มากกว่าช่องทางทางการสื่อสาร

โดยสรุป งานวิจัยนี้ได้ต่อยอดองค์ความรู้ด้านพฤติกรรมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ด้วยการเสนอกรอบอธิบายเชิงบูรณาการที่เชื่อมโยง ทัศนคติ ความไว้วางใจ และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เข้าด้วยกัน และช่วยอธิบายลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไทยในเชิง “ประชาธิปไตยเชิงปฏิบัติหน้าที่” มากกว่าประชาธิปไตยเชิงมีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136 ตอนที่ 50 ก. ชนะ ภิญญ. (2565). *การปกครองท้องถิ่นกับการกระจายอำนาจในสังคมประชาธิปไตยไทย*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ. (2567). แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง. *วารสารการสื่อสารและสังคม*, 12(1), 1–15.
- พระมหาณัฐพรจัน ขนติโร (รองน้อย). (2563). การเลือกตั้งกับประชาธิปไตย: การมีส่วนร่วมของประชาชนในยุคใหม่. *วารสารรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 8(2), 45–60.
- สุกั นะที, และ สุริยะ ประกายสาธก. (2564). การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร. *วารสารรัฐศาสตร์และการบริหาร*, 14(2), 55–70.
- สมชาย คล้ายบุตร. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร. *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการพัฒนา*, 17(3), 89–102.
- สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา. (2550). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก.
- สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา. (2540). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 114 ตอนที่ 55 ก.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์. (2568). *รายงานสถิติผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์*.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง. (2568). *รายงานผลการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง*. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสว่าง.

- Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The civic culture: Political attitudes and democracy in five nations*. Princeton University Press.
- Bennett, W. L., & Iyengar, S. (2008). A new era of minimal effects? The changing foundations of political communication. *Journal of Communication*, 58(4), 707–731.
- Campbell, A., Converse, P. E., Miller, W. E., & Stokes, D. E. (1960). *The American voter*. Wiley.
- Downs, A. (1957). *An economic theory of democracy*. Harper.
- McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly*, 36(2), 176–187.
- Norris, P. (2001). *Digital divide: Civic engagement, information poverty, and the Internet worldwide*. Cambridge University Press.
- Riker, W. H., & Ordeshook, P. C. (1968). A theory of the calculus of voting. *American Political Science Review*, 62(1), 25–42.
- Verba, S., Scholzman, K. L., & Brady, H. E. (1995). *Voice and equality: Civic voluntarism in American politics*. Harvard University Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper & Row.